

ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

อิสริย์ เกียรติพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974 – 671 – 475 – 9

The Corporate Governmance of TOT Public Company Limited

Isaree Kietpitak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements

for the Degree of Master of Business Administration

Department of Business Administration

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974 – 674 – 475 – 9

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความเป็นบรรษัทภิบาลของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อติลล่ำ พงศ์ยี่หล้า อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์มาตลอดระยะเวลาของการวิจัยแก่ผู้วิจัย จนสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ นอกจากนี้ยังมี รองศาสตราจารย์ วิรัช สงวนวงศ์วาน ดร.ชำนาญ ปิยวนิชพงษ์ และรองศาสตราจารย์ ศิริชัย พงษ์วิชัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย หากปราศจากความร่วมมือจากผู้บริหารและพนักงานดังกล่าวแล้ว จะทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้อาจสำเร็จลงได้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และทุก ๆ ท่านซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มาโดยตลอด

อิสริย์ เกียรติพิทักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

.....

..... ม

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

.....

จ

กิตติกรรมประกาศ

.....

.....

ช

สารบัญตาราง

.....

.....

ญ

สารบัญภาพ

.....

.....

ณ

บทที่

1 บทนำ

.....

.....

1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

.....

1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

.....

5

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

.....

6

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

.....

6

1.5	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	7
1.6	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2	แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1	บทความเกี่ยวกับความเป็นบรรษัทภิบาล	9
2.2	มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี 2541	15
2.3	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3	ระเบียบวิธีวิจัย	28
3.1	ประเภทของข้อมูล	29
3.2	ประชากร	29
3.3	ขนาดตัวอย่าง	29
3.4	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	30
3.5	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	30

3.6	การแปลค่าคะแนนเฉลี่ย	31
3.7	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม	32
3.8	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4	ผลการศึกษา	33
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากร ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	33
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการ เป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	35
5	บทสรุป	95
	สรุปผลการวิจัย	95
	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	95
	อภิปรายผล	98
	ข้อเสนอแนะ	100
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	100
	บรรณานุกรม	101

.....
..... 105

ภาพที่	หน้า
1.1 องค์กรของบรรษัทภิบาล	2
.....
2.1 องค์กรที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี	11
.....
3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	28
.....

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

3.1	จำนวนพนักงานแบ่งตามกลุ่มงาน	29
4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการเป็นบริษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	33
4.2	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีผลต่อการเป็นบริษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	35
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ	

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นต่อความเป็นบริษัทภิบาลของ
บริษัท ทีไอที จำกัด

(มหาชน).....	41
4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ ความรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามเพศ.....	42
4.5 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ การยึดหลักความถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามเพศ.....	43
4.6 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติ ต่อทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและยุติธรรม จำแนกตามเพศ.....	44
4.7 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความโปร่งใส และเปิดเผยตรงไปตรงมา จำแนกตามเพศ.....	45
4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามเพศ.....	46
4.9 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่ง ส่งเสริมหลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามเพศ.....	47

๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชากร ที่ดีขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามเพศ.....	48
4.11 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเคารพในคุณค่า ของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามเพศ.....	49
4.12 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ	

ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ	50
4.13 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความ รับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามอายุ.....	51
4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยึดหลัก ความถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามอายุ.....	52
4.15 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติ ต่อทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและยุติธรรมจำแนกตามอายุ.....	53
4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความโปร่งใส และเปิดเผยตรงไปตรงมา จำแนกตามอายุ.....	54
4.17 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามอายุ.....	55
4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริม หลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามอายุ.....	56
4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็น ประชากรที่ดีขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามอายุ.....	57
4.20 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ	58

ฎ

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพใน คุณค่าของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามอายุ.....	59
4.22 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
4.23 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยึดหลัก	

ความถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
4.24 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อทุกฝ่าย อย่างเสมอภาคและยุติธรรมจำแนกตามระดับการศึกษา.....	62
4.25 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความโปร่งใส และเปิดเผย ตรงไปตรงมา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	63
4.26 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
4.27 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริม หลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
4.28 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชากร ที่ดีขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	66
4.29 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพใน คุณค่าของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
4.30 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68
4.31 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามอายุงาน.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.32 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการชี้แจง ความถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามอายุงาน.....	70
4.33 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ ทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและยุติธรรมจำแนกตามอายุงาน.....	71
4.34 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความโปร่งใส	

และเปิดเผยตรงไปตรงมา จำแนกตามอายุงาน.....	72
4.35 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามอายุงาน.....	73
4.36 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริม หลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามอายุงาน.....	74
4.37 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชากร ที่ดีขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามอายุงาน.....	75
4.38 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพใน คุณค่าของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามอายุงาน.....	76
4.39 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุงาน.....	77
4.40 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	78
4.41 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยึดหลักความ ถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	79
4.42 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ ทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและยุติธรรมจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.43 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความ โปร่งใสและเปิดเผยตรงไปตรงมา จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	80
4.44 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	81
4.45 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริม	

หลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	82
4.46 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชากร ที่ดีขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	83
4.47 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพใน คุณค่าของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	84
4.48 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	85
4.49 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อผลการตัดสินใจ และการกระทำของตน จำแนกตามกลุ่มงาน.....	86
4.50 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยึดหลัก ความถูกต้องในการปฏิบัติงานจำแนกตามกลุ่มงาน.....	87
4.51 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ ทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและยุติธรรมจำแนกตามกลุ่มงาน.....	88
4.52 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความโปร่งใส และเปิดเผยตรงไปตรงมา จำแนกตามกลุ่มงาน.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.53 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งสร้าง คุณค่าของธุรกิจในระยะยาวจำแนกตามกลุ่มงาน.....	90
4.54 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งส่งเสริม หลักการบริหารอันเป็นเลิศจำแนกตามกลุ่มงาน.....	91
4.55 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นประชากร	

ที่ติขององค์กร หรือสังคม จำแนกตามกลุ่มงาน.....	92
4.56 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพใน คุณค่าของความเป็นมนุษย์ จำแนกตามกลุ่มงาน.....	93
4.57 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับ ความเป็นบรรษัทภิบาลของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามกลุ่มงาน.....	94

D
P
U